

Ansökan om utvecklingsmedel för projektet Barnets Rum tredje projektåret. Beteckning 704-09-5367.

Projektet Barnets Rum

Dåvarande Rinkeby stadsdelsförvaltning beviljades medel av Länsstyrelsen i Stockholms län det första projektåret 2007 för "krisbehandling och utvärdering av krisbehandling för barn som upplevt våld mellan närstående vuxna". Projektet kom senare att döpas till "Barnets Rum" (BR). Sammanslagningen av Rinkebys och Kistas stadsdelsförvaltningar innebar att BR kom att ingå i det nya familjeteamet som då skapades och att en ny projektansvarig utsågs.

Vid den första projektansökan beviljade länsstyrelsen endast en mindre del av de ansökta medlen, varför en omstrukturering av projektplanen blev nödvändig. Bland annat innebar det att endast en pilotstudie var möjlig att göra det första halvåret 2007 och att färre barn togs emot än som var planerat.

Sammanslagningen av de två förvaltningarna den 1 juli 2007 innebar av naturliga skäl att arbetet i projektet behövde förankras både hos familjeteamet och hos de två barn- och ungdomsenheterna som remitterar barn till BR. Därutöver innebar omorganisationen att hela förvaltningens kvinnofridsarbete och rutiner för samarbete mellan vuxen- och barnenheter behövde ses över. I samråd med länsstyrelsen fastställdes därför projektets start formellt till den 1 november 2007.

Det andra projektåret beviljade länsstyrelsen medel som har möjliggjort att fler medarbetare i familjeteamet har kunnat delta i det direkta projektarbetet. Arbetsätt och resultat för projektår två kommer att redovisas till länsstyrelsen i vanlig ordning i samband med att projektåret går ut den 31 oktober 2009. Projektplanen för år två har hittills kunnat följas på ett bra sätt.

Projektets utformning och resultat

Fyra medarbetare utöver projektledaren har under det senast året på del av sin arbetstid tagit emot barn i projektet under direkthandledning av projektledaren. Den kompetens som krävs hos behandlarna kan vara utbildning i "Trappansamtal" eller utbildning i "Samtal med barn" eller steg -2 i kognitiv psykoterapi. Medel som används är samtal, s.k. Björnkort, sandlåda, dockor eller teckning och målning. Ibland arbetar terapeuten direkt med våldets uttryck, ibland indirekt. Med alla barn ligger fokus på våld och olika känslor i samband med våldet. Varje behandlare redovisar sin metod.

Åldrarna på barnen som får insatsen varierar från barn i mycket låg ålder till tonåringar. Beroende på barnets ålder och problematik använder behandlarna olika tekniker. Antalet samtalstillfällen varierar utifrån varje barns behov från tre till åtta samtal inklusive två föräldrasamtal, ett i början och ett i slutet. Om behandlaren bedömer att barnet behöver en längre tids insatser eller behandling återförs detta till föräldrarna och remitterande socialsekreterare vid gemensamt samtal.

Under pilotstudien 2007 tog projektledaren emot 7 barn efter biståndsbeslut och remiss vid barn- och ungdomsenheterna. Efter den inledande pilotstudien 2007 och från början av 2008 har totalt 59 remisser inkommit till BR. Av dessa inkom 32 remisser under hela 2008 och 27 remisser under perioden januari – mars 2009. På grund av att projektet behövde förankras hos medarbetare i den nya organisationen kom inte flödet av remisser igång förrän sommaren 2008. Vissa projektmedarbetare tog emot barn första gången under hösten 2008.

Av samtliga barn som remitterats har barnen/vårdnadshavarna tackat nej till erbjudanden om insats i 12 fall, 6 barn/vårdnadshavare har tackat ja efter det första mötet med behandlaren, men har sedan inte kommit till avtalad tid. Totalt har alltså 41 barn fått behandling under hittillsvarande projektperiod efter pilotstudien.

Projektets fortsatta inriktning

Även om någon utvärdering inte är genomförd ännu, är bedömningen att verksamheten fyller ett behov och att barnen upplevt krisstödet på ett mycket positivt sätt. Stöd och hjälp till barn och ungdomar är ett prioriterat område och verksamhetens strategi är att målgrupperna för BR bör utvidgas i den takt resurserna tillåter. Det finns tre syften för förvaltningens ansökan om fortsatta projektmedel för ett tredje år:

1. att få ett bredare underlag för utvärdering av projektet
2. att alla projektmedarbetare ska få en bra grund att stå på i det fortsatta arbetet – d v s att under projekttiden hinna ta emot fler barn i behandling
3. att undersöka förutsättningarna för att utvidga målgruppen

Basen för BR ska även i fortsättningen vara barn som har upplevt våld. Förvaltningen vill därutöver för projektår tre göra en pilotstudie för att ge samma typ av insats till barn som levt/lever med eller har umgänge med förälder som missbrukar.

I socialstyrelsens lägesrapport för Individ- och familjeomsorgen (IFO) i Sverige för 2008 konstateras bland annat att det är svårt att tidigt hitta föräldrar som missbrukar och att socialtjänsten ofta kommer in när missbruket är långt gånget. Det är

inte ens säkert att man upptäcker missbruk i familjer som får insatser på andra grunder. Det är därför viktigt att ställa frågor om missbruk och att ha fungerande rutiner för samarbete mellan barn- och familjeeenheter och missbruksenheter. I rapporten anges vidare att länsstyrelsen i Örebro län konstaterar att i utredningar som inletts till följd av föräldrars missbruk finns en tendens att IFO fokuserar på föräldrarnas behov och inte på barnets.

Förvaltningen kommer att förstärka rutinerna internt mellan enheter som arbetar med vuxna och barn och ungdom. Syftet är att både fånga upp föräldrar med missbruksproblematik och barn i behov av stöd i dessa familjer oavsett grunderna till varför den vuxne eller barnet/ungdomen har aktualiserats.

Vid en genomgång av de barn som upplevt våld (41 barn) och som fått/får behandling genom BR fanns 15 barn, där det finns misstanke om eller finns konstaterat att förälder har missbruksproblematik. I endast ett fåtal fall fanns missbruket omnämnt i remissen. Av dessa 15 barn har 6 barn fått behandling. Missbruket bedömdes i dessa fall inte vara av "allvarlig" karaktär och den behandling barnet fick enligt BR:s modell bedömdes vara tillräcklig. Barnen/vårdnadshavarna tackade nej till BR i 4 fall, men har/hade andra pågående åtgärder och 5 barn var vid tillfället aktuella för behandling i BR. Det finns mot ovanstående bakgrund ett behov av att utveckla remissförfarandet/intaget av nya barn.

Om det finns behov av kompetensutveckling för både projektteamet och medarbetare vid de enheter som berörs av pilotstudien ska den i första hand tillgodoses med interna resurser. Det kan dock finnas behov av att även anlita externa föreläsare.

Hittills har projektledaren varit handledare för övriga projektmedarbetare samtidigt som hon som projektmedarbetare och kollega har tagit emot barn i behandling. Projektledaren har alltså haft dubbla roller, något som professionen avråder ifrån. Det finns därför önskemål från projektteamet om att anlita en extern handledare. På så sätt kan också projektledaren ta emot fler barn i behandling under återstående projekttid. Förvaltningen har därför i projektbudgeten för år tre lagt in kostnaden för en extern handledare.

Mål för projektet Barnets Rum

Målen är i huvudsak desamma som vid senaste projektansökan. Det är endast det sistnämnda målet som är nytt för denna ansökan:

- Alla barn som upplevt/bevittnat våld mellan närstående vuxna och som inte längre lever i en kaotisk och våldsamt miljö, ska erbjudas individuellt krisstöd som en tidig insats utifrån sina egna behov och förutsättningar
- Barn som av behandlaren bedöms ha behov av längre behandlingsinsats ska kunna få det antingen inom socialtjänstens egen verksamhet och/eller av annan huvudman
- Projektet ska bidra till ett underlag för socialtjänsten om tidigt stöd i form av krissamtal lämpas sig för barn i målgruppen
- Projektet ska också belysa huruvida det finns behov av/underlag till gruppverksamhet för målgruppen
- Projektledningen ska tillsammans med andra enheter för barn, ungdom och vuxna kartlägga behoven av stöd till barn som har föräldrar med missbruksproblematik, genomföra en pilotstudie med den nya målgruppen samt belysa etiska frågeställningar i samband med denna.

Utvärdering

Utvärderingen kommer att ske i enlighet med beskrivning i tidigare projektansökan. I inledningen av kontakten med barnet görs en kartläggning av barnets behov inom olika områden samt eventuella symtom. På grundval av den dokumentation som upprättas kontinuerligt för varje enskilt barn, tar projektledare fram relevanta fakta och statistik. En individuell utvärdering görs av varje barns behandling. Projektledaren använder ett strukturerat material som hon har kompetens för och behörighet att använda.
